

C/2024/2269

22.3.2024.

Komisijas lēmuma kopsavilkums

(2024. gada 17. janvārī)

par procedūru saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 102. pantu

(Lieta AT.40735 – Dzelzceļa biļešu izplatīšana tiešsaistē Spānijā)

(izziņots ar dokumenta numuru C(2024) 135 final)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(C/2024/2269)

Komisija 2024. gada 17. janvārī pieņēma lēmumu par procedūru saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 102. pantu. Atbilstoši Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 ⁽¹⁾ 30. panta noteikumiem Komisija ar šo publicē pušu nosaukumus un lēmuma galveno saturu, tajā skaitā visus uzliktos sodus, ņemot vērā uzņēmumu likumīgās intereses savu komercnoslēpumu aizsargāšanā.

1. IEVADS

- (1) Lēmums padara juridiski saistošas saistības, ko *Renfe- Operadora, E.P.E.* un *Renfe Viajeros, S.M.E., S.A.* (turpmāk kopā "Renfe") piedāvā saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 ("Regula 1/2003") 9. pantu procedūrā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību ("Līgums") 102. pantu.

2. PROCEDŪRA

- (2) Komisija 2023. gada 28. aprīlī sāka procedūru, lai pieņemtu lēmumu saskaņā ar Regulas 1/2003 III nodaļu, un pieņēma sākotnējo novērtējumu, kurā izklāstītas Komisijas sākotnējās bažas par konkurenci.
- (3) *Renfe* nepiekrīta Komisijas sākotnējam novērtējumam un konstatējumiem. Tomēr, reaģējot uz sākotnējo novērtējumu, *Renfe* 2023. gada 30. maijā iesniedza Komisijai saistību projektu ("sākotnējās saistības").
- (4) 2023. gada 27. jūnijā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 27. panta 4. punktu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēts paziņojums, kurā sniegts lietas kopsavilkums un sākotnējās saistības, kā arī aicinājums ieinteresētajām trešām personām līdz 2023. gada 8. augustam iesniegt savus apsvērumus par sākotnējām saistībām.
- (5) 2023. gada 29. septembrī Komisija informēja *Renfe* par apsvērumiem, kas pēc paziņojuma publicēšanas tika saņemti no ieinteresētajām trešām personām. 2023. gada 23. novembrī *Renfe* iesniedza grozītu saistību priekšlikumu ("galīgās saistības").
- (6) 2023. gada 20. decembrī notika apspriešanās ar Aizliegtu vienošanos un dominējoša stāvokļa padomdevēju komiteju, un tā sniedza labvēlīgu atzinumu.
- (7) Uzklaušanās amatpersona 2023. gada 21. decembrī pieņēma nobeiguma ziņojumu.

3. KOMISIJAS BAŽAS PAR KONKURENCI

- (8) *Renfe* ir Spānijas valstij piederošs dzelzceļa vēsturiskais operators.

⁽¹⁾ OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp. Regula, kas grozīta ar Regulu (EK) Nr. 411/2004 (OV L 68, 6.3.2004., 1. lpp.).

- (9) Sākotnējā novērtējumā Komisija nonāca pie sākotnēja secinājuma, ka *Renfe* ir dominējošs stāvoklis i) pasažieru dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanas augšupējā tirgū Spānijā, kur *Renfe* darbojas kā dzelzceļa pasažieru pārvadātājs, un ii) lejupējā tirgū, kas ietver pasažieru dzelzceļa biļešu tiešsaistes izplatīšanu Spānijā, kur *Renfe* darbojas, izmantojot *Renfe* tīmekļa vietni, *Renfe* lietotnes un *Renfe* mobilitātes platformu "dōcō". Šajā lejupējā tirgū *Renfe* konkurē ar trešo personu biļešu tirdzniecības platformām ⁽²⁾.
- (10) Komisija pauda savas sākotnējās bažas, ka *Renfe*, iespējams, ir ļaunprātīgi izmantojis savu dominējošo stāvokli augšupējā tirgū, atsakoties trešo personu biļešu tirdzniecības platformām, kuras darbojas Spānijā, nodrošināt savu biļešu, atlaižu un funkciju ("saturu") pilnu klāstu, kā arī visus reāllaika datus, kas parādās tā tiešsaistes izplatīšanas kanālos. Šāds atteikums var būt kavējis trešo personu biļešu tirdzniecības platformu spēju izveidot savu produktu, ieviest jauninājumus un īstenot efektīvu konkurenci dzelzceļa biļešu tiešsaistes tirdzniecības pakalpojumu lejupējā tirgū Spānijā.

4. SĀKOTNĒJĀS SAISTĪBAS, TIRGUS VIEDOKĻU NOSKAIDROŠANA UN GALĪGĀS SAISTĪBAS

- (11) *Renfe* piedāvātās sākotnējās saistības var apkopot šādi.

- *Pieklūve pilnam saturam un visiem reāllaika datiem*. *Renfe*, izmantojot VAV API kanālu ⁽³⁾, trešo personu biļešu tirdzniecības platformām darītu pieejamu visu saturu un reāllaika datus, kas ir pieejami vai kas nākotnē var kļūt pieejami jebkurā no tā tiešsaistes kanāliem, tostarp mobilitātes platformā *dōcō*. *Renfe* saistības būtu dinamiskas un paliktu spēkā uz nenoteiktu laiku.
- *Apmeklētāju-pircēju koeficients (L2B)*. L2B tika definēts kā attiecība starp to pieprasījumu skaitu, kas saistīti ar biļešu pārdošanu ("apmeklētāji") un iesniegti *Renfe* biļešu tirdzniecības sistēmā, un faktisko pārdošanas apjomu ("pircēji") noteiktā laikposmā. *Renfe* apņēmas neprasīt no trešo personu biļešu tirdzniecības platformām, lai maksimālais mēneša vidējais L2B koeficients būtu mazāks par 140. Dažos gadījumos, ja trešo personu biļešu tirdzniecības platforma pārsniedza L2B koeficientu, *Renfe*, iespējams, ir apturējis platformas piekļuvi savai IT sistēmai.
- *Maksimālais kļūdu īpatsvars ("MKĪ")*. Kļūdu īpatsvars tika definēts kā attiecība starp neveiksmīgo rezervācijas pieprasījumu skaitu un kopējo rezervācijas pieprasījumu skaitu, kas noteiktā laikposmā iesniegti *Renfe* biļešu pārdošanas sistēmā. *Renfe* piedāvāja MKĪ 14,23 % (kā gada vidējo).
- *Noteikumu neapiešanas klauzula*. *Renfe* nekādā veidā neapietu vai nemēģinātu apiet saistības tieši vai netieši, veicot jebkādu darbību vai bezdarbību.
- *Uzraudzības pilnvarotā persona*. *Renfe* apņēmas iecelt uzraudzības pilnvaroto personu, kura desmit gadus uzraudzītu sākotnējo saistību īstenošanu un ziņotu par to Komisijai.

- (12) Respondenti tirgus viedokļu noskaidrošanā atzinīgi novērtēja sākotnējo saistību vispārējo mērķi, kas attiecībā uz piekļuvi *Renfe* saturam un reāllaika datiem nodrošinātu paritātes principa ievērošanu starp trešo personu biļešu tirdzniecības platformām un *Renfe* paša digitālajiem izplatīšanas kanāliem. Tomēr tie arī norādīja uz dažām tādām klauzulām (galvenokārt attiecībā uz saistību darbības jomu, piekļuves un izplatīšanas maksu, L2B un MKĪ), kuras būtu jāgroza, lai sasniegtu šo mērķi.

- (13) Reaģējot uz šiem apsvērumiem, *Renfe* iesniedza galīgās saistības ar šādiem galvenajiem uzlabojumiem.

- *Darbības joma*. Attiecībā uz piekļuvi visam *Renfe* saturam un reāllaika datiem galīgās saistības nodrošina paritātes principa ievērošanu starp *Renfe* tiešsaistes izplatīšanas kanāliem (tajā skaitā *dōcō*) un trešo personu biļešu tirdzniecības platformām neatkarīgi no pašreizējiem un turpmākajiem kanāliem, ko platformas izmanto, lai piekļūtu *Renfe* saturam un reāllaika datiem (ar nedaudziem izņēmumiem). Galīgās saistības kopumā var nekavējoties un efektīvi īstenot vēlākais līdz 2024. gada 29. februārim. Attiecībā uz *Renfe* saturu un reāllaika datiem, kuru gadījumā nepieciešams uzsākt konkursa procedūru, izņēmuma kārtā saistības tiks nodrošinātas vēlākais līdz 2024. gada beigām.

⁽²⁾ Biļešu tirdzniecības platformas ir uzņēmumi, kas individuāliem un/vai korporatīviem klientiem piedāvā biļetes ceļošanai pa dzelzceļu Eiropas Savienībā, izmantojot lietojumprogrammu veikalus (piemēram, *Apple App Store* vai *Google Play Store*) vai tīmekļa vietni.

⁽³⁾ VAV ir īpaša lietojumprogrammas saskarne (API), ko izstrādājis *Renfe*, lai trešo personu biļešu tirdzniecības platformām, kā arī *dōcō* nodrošinātu piekļuvi tā saturam un reāllaika datiem.

- *Izplatīšanas un piekļuves maksas.* *Izplatīšanas maksas* nav tieši saistītas ar *Renfe* noteiktajiem nosacījumiem attiecībā uz trešo personu biļešu tirdzniecības platformu piekļuvi tā saturam un reāllaika datiem. Tāpēc tās neietilpst rīcības jomā, uz kuru attiecas šis lēmums. *Piekļuves maksas* ir tieši saistītas ar *Renfe* noteiktajiem nosacījumiem attiecībā uz trešo personu biļešu tirdzniecības platformu piekļuvi tā saturam un reāllaika datiem, un tāpēc uz tām attiecas noteikumu neapiešanas klauzula, kas ir grozīta un precizē, ka *Renfe* neizmanto *netaisnīgus, nepamatotus vai diskriminējošus* pasākumus.
- L2B. Platformas tiks klasificētas trīs kategorijās atkarībā no to mēneša pieejamības pieprasījumu skaita, ko tās iesniegušas *Renfe* pārdošanas sistēmā. Katrai kategorijai ir maksimālā L2B vērtība, ko var pieprasīt *Renfe*. Šīs vērtības ir pamatotas un nekavē trešo personu biļešu tirdzniecības platformu spēju konkurēt un ieviest jauninājumus.
Renfe ir grozījis arī noteikumus par to, ka tas aptur trešo personu biļešu tirdzniecības platformas piekļuvi *Renfe* pārdošanas sistēmai, ja platforma pārsniedz maksimālo L2B vai ja šis koeficients ir nesamērīgi augsts. Pirmkārt, galīgās saistības nodrošina skaidrību un juridisko noteiktību attiecībā uz bez iepriekšēja brīdinājuma īstenotas apturēšanas izņēmuma raksturu, ja L2B ir nesamērīgi augsts. Otrkārt, pret trešo personu biļešu tirdzniecības platformām un *Renfe* mobilitātes platformu(-ām) tiks nodrošināta vienlīdzīga attieksme gadījumos, ja L2B pārsniegs maksimālo L2B vērtību, kā arī ja tas būs nesamērīgi augsts. Treškārt, galīgajās saistībās ir precizēta un pastiprināta uzraudzības pilnvarotās personas iesaiste jebkurā apturēšanas procesā.
- MKĪ. *Renfe* ir būtiski samazinājis ierosināto MKĪ vērtību, apņemoties no 2024. gada pieturēties pie gada vidējā MKĪ 4 %. Tas ir arī precizējis, ka kļūdu īpatsvaru aprēķina, pamatojoties uz kļūdām, kas attiecināmas tikai uz *Renfe*. Turklāt papildus MKĪ *Renfe* no 2025. gada apņemas nepārsniegt maksimālo mēneša nepieejamības koeficientu (*) 1 % apmērā. Tas garantē, ka trešo personu biļešu tirdzniecības platformu sniegto biļešu tirdzniecības pakalpojumu kvalitāti būtiski neietekmēs biežas atteices *Renfe* pārdošanas sistēmā.

5. SECINĀJUMS

- (14) Komisija uzskata, ka galīgās saistības efektīvi novērš tās sākotnējā novērtējumā konstatētās bažas par konkurenci un saistības nav nesamērīgas. Izdarot šo secinājumu, Komisija ir ņēmusi vērā trešo personu intereses, tostarp to personu intereses, kuras ir sniegušas atbildes tirgus viedokļu noskaidrošanā.

(*) Nepieejamības koeficients ir attiecība starp to minūšu skaitu no plkst. 6.00 līdz 23.00, kuru laikā *Renfe* biļešu pārdošanas summa visos kanālos ir nulle, un kopējo minūšu skaitu no plkst. 6.00 līdz 23.00.